

Sy-li spěval,
Pilne dželač,
Strowja če
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napojo mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěn ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw če!

F.

Szerebske njezdzeliske lopjeno.

Wudawa ho kózdu žobotu w Szmolerjez knihiczsichčeřni w Budyschinje a je tam sa schtwortlētnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Invokavit.

Hebr. 4, 14.—16.

Mý mamý wulkeho wýschscheho měschnika. Se kłowom wulki ho wýschschi měschnik noweho kłuba rosdželi wot wýschscheho měschnika stareho kłuba. Wýschschi měschnik stareho kłuba hiscze tón prawy njeje, wopravdžitý człowiški wýschschi měschnik, kíž móže czerpjenje měcz s tymi, sa kótrychž fastupi. Wulki wýschschi měschnik, prawy, w kótrymž je Bože kłowo móz a žiwenje, njeje to jenož kwojego hamta, ale tež kwojeje parschony dla. Jesuš, kótrehož wýschschi měschniku pschedzehachu a morichu, běsche tón prawy, wulki wýschschi měschnik, pschetož wón běsche kyn Boži, wón běsche kwyat, njewomasany, wot hréshnikow wotdželeny, wón je ho junkróz woprował sa hréchi zyłego ksweta a je wýschschi měschnik wěcznje. Teho my mamý; my wjazy na njeho njeczakam káž israelski lud, ale wón je ho sjewil. Wón ma móz, nam wěcznu sbóžnosć sdželicž. Pschetož wón je k njebježam stpił. Wýschschi měschniku stareho kłuba džechu psches to kwyate, so bych do teho najkwyjeczischeho tempa faschl; ale dale njepschindžechu, tam w najkwyjeczischem wostachu psches mróčalku wot hnadnego stoła dželeni. Jesuš pak sanđze do najkwyjeczischeho njebježow, so by sa naš psched Bože wobliczo stupił. Wón bu posběhneny k njebježam, so by wschitko napjelnik. A tónle wýschschi měschnik je Jesuš. Wón je naš Sbóžnik a pomozník. Hdyž pak mamý tajkeho wýschscheho měschnika, potom sadwelowacž njetrjebamy w běženjach.

Jesuš prawy wýschschi měschnik.

1. Jeho chzemý pósnačž;
2. Pola njeho mamý kwoje wukhowanje.

1. Schto rěka Jesuša pósnačž? Mý jeho pschedzamý a klyschimý jeho drehu wucžbu. Wona je wokschewjenje nascheje wutroby a hwěsda na pucžu nascheho žiwenja. Schtož je Jesuš prajíł, to je nasche hežlo, to je wéra nascheje wutroby. Tak ſebi nascha wutroba dobýwa plody ſaſlužby Khrystusowej. A hdyž we wérje khodžimý pod schtomom, kíž ho na Golgathu k njebježam posběhowsche, dha tež ſaczuwamy móz kichiza, so ho posběhujemý k žiwenju, kótrež jeho pósnača. Mý dýrbimý džeržecž twjerďe to pósnačze a kruče tym napšecziwo ſtupicž, kíž chzedža nam je srukow torhnež. Pschetož tajke ſpytowanja ſu njeliczne, a nascha wutroba je lohko pschikhilena, s jeho klužby čaſneho wuzitka dla czekacž. A hdyž ho tež w naš ſjawne njepscheczelſtwo pschedzivo temu knijesej w naš njessběha, kaf husto placzi nam to kłowo: Ja wém twoje ſkutki, pschetož ty masch mјeno, so by žitý, ale by morwy. Proſchmy wo Ducha Božeho so by naš poſylník, so bychmy ho twjerdscho pósnačza Jesušoweho džerželi, kwoernischí byli w jeho klužbje. Mý džé mamý tu žiwu nadžiju, so naš mózna ruka Jesušowa džerži we wschitkach wichorach, haj ſamo hdyž naš pucž wiedże psches czěmny dol kymercze.

2. Pola njeho mamý kwoje wukhowanje. Duz kchwatajmy k jeho hnadnemu tronej. Wulki wýschschi měschnik njeje pschewulki sa naš. Mý mamý pschistup k njemu jačo k hnadnemu stołej. Bjes ſobuczepjenja

běchu wyschšchi měschnizy, psched kótrymíž Jeſuš w ſudu ſtejefche. Jeſuš pak ma ſobuczeſpjenje, wón plaka na město Jeruſalem, wón plakalche pſchi rowje ſwojeho pſche-čela Lazaruſha. A tole ſobuczeſpjenje je wón ſobu do njebeſ wſal. Wón ſnaje naſche ſlaboſcze, naſche czeſpjenja, pod kótrymíž my kaž jeho wuczomnizy ſdyhujemy. Duž ſtuſmy k jeho hnadnemu trónej. Wón drje je ſpytaný we wſchitkim kaž my, ale bjeſ hréch a. Wón njeje w žanym ſpytowanju podležal. Hdyž pak mam ſajkeho wyschſcheho měchnika, kíž ma ſobuczeſpjenje ſ hubjenymi a kotrehož ſobuczeſpjenje ſ nami bu hiſchče hiſchče a nutniſche, hdyž bu ſam ſpytowany, njedyrbjeli potom wukhow pytač ſchi trónje hnady? Hnadny trón je město modlenja, žorlo, hdyž ſo žedzenja naſcheje wutroby ſtaja. A tónle hnadny ſtol je Chrystuſ, pſchetož Boh je jeho wuſtajil ſa hnadny ſtol pſches wérnu w jeho krwi (Romsk. 3, 25). Duž móžemy ſ throbloſcę k jeho trónej pſchistupicę, niz ſ wotrocžkowskej bojoſcę, ale w džecžazym dowěrjenju na hnadu, mot Chrystuſa nam wſchitkim dobytu. Pſchistupicę w pokutnej wérje — ponížny a Jeſuſej poddath, to je prawy pucž k hnadze Jeſuſowej. Schtóž tajki pſchiúdže, namaka ſmilnoſež a hnadu, pſchetož ſ jeho połnoſcę bjerjemy hnadu ſa hnadu. Schwatajmy ſ njemérneho morja do wukhowa Jeſuſowej hnady, ſo bychmy ſo jenu wukhowali na lóži pſches morja ſmijereže k wěcznej wukhowanzh wěczneho hnadneho ſtoła w njebjeſach. Hamjeń.

Njeprawe kublo.

Gruduje bě w domje, hiſchče ſrudniſcho we wutrobie fabrikanta Probsta. Dwaj thřazaj hriwnow dyrbjeſche wón ſa někotre dnj jenemu wěriczelej wuplačicę, a mějeſche ſedy ſto w ſwojej poſkladniſy. Mjes tym ſo wón tak ſedzeſche a roſpominac̄he, ſo wo jeho durje ſaklapa, a na jeho „nuts“ ſastupi ſprawný miſchtr Kubaſch, kotrež hižom ſeda dolho ſ nim we wobkhodnym ſwiaſku ſtejefche. Wón mějeſche mohl rjeſ hiſchče ſrudniſhi napohlad dyžli Probst a džesche traſchinje:

„Ta ſ jenej proſtu du. Moja žona je nježele dolho thora, wſchu ſwoju ſaſku ſa haptky pſchetrjeval, džel mojeje domjazeje nadobu je na wupožčeřni ſastajeny; ja ani pjenježka w domje nimam; jeno tónle lóž hiſchče mam“, tu wón lotterijný lóž ſ dybſaka wuczeže. „Szym pſchezo hrał a ſo ſboža nadžial, ale dobyl ženje ničo njekym; njechac̄ze mi tón lóž ſa hnadninku wotkupicę?“

Fabrikant miſchtra Kubaſcha wobžarowasche a bě ſwolniwy, jeho proſtu dopjelnicę; tak wjele dže hiſchče mějeſche, ſo móžesche tón lóž ſaplačicę. Wón to ſezini, ale pſchistaji:

„Kak husto ſym Wam prajil, ſo ſu lotterijne pjenjeſy ſhubjene pjenjeſy! Dobycž ničo njeje, a ſamo, hdyž tónle porédki pad ras ſastupi, dha tola nad tajkimi pjenjeſami žane žohnowanje nije wotpocžuje.“

„Wérno, wérno“, wotmolvi Kubaſch, jako ſwoje pjenjeſy džakownje pſchija.

Enjes Probst ſažo do ſwojich myſlow ſapadže. S wotkal dyrbjeſche pjenjeſy brac̄, ſo mohl ſwój dołh ſaplačicę? Wón bě thudſchi dyžli tón muž, kotrež bě runje wupomhal, pſchetož wón mějeſche mjenje dyžli ničo, wón mějeſche dołh. Dwaj dnjej dolho wón ſ tym pſchetrjeba, ſo pomoz pytaſche, — podarmo! Tſecži džen ſhraſa wón wſchelake hōdne papery, žadne pjenjeſy, knótfjaze dary ſwojich džecži w hromadu a pſchiniče je ſ kupjenym ložom do jeneje pſheměnjeſtne.

„Hdyž něchto wotplacžu, ſměje mój wěriczel ſnanu hiſchče ſejerpliwoſcę“, wón myſlesche, wocžakowawſchi, kaf wjele pjenjeſy doſtanje.

„Pſcheju wjele ſboža!“ rjeſný rychle bankquier, kíž bě na lóž a dobyczne ſopjeno poſladny. Waſch lóž bu pſched tſjomi dnjemi čehnjeny a je 18,000 hriwnow dobyl. Ta móžu Wam te pjenjeſy hnjdrom wuplačicę.“

A předný hacž móžesche ſo Probst prawje dopomnicz, ležachu te ſkote a papjerjane pjenjeſy pſched nim. Mechanizm wón wſchitko do ſakow ſtyka; wón bě nětko bohaty muž.

Běſche wón to? Bě wón to woprawdze? Taſo bu tón lóž čehnjeny, wón jemu njekuſchesche, ale Kubaſchej. Smědžiſche wón nětko teho njewědomoſež wužič a te pjenjeſy wobkhowac̄? Njebe to pſchecžiwo bójſkim a člowliskim ſakonjam ſtukowane? A njebě ſe tón muž, kotrež te pjenjeſy ſluſchachu, thřžamých we woſebitej měrje potrjebny? Wón móžesche ſwojej na ſmijerč khorej žonje ſ nimi ſnanu wumženje, na kóždý pad paſ wokſche- wjenje pſchinjeſcę.

Abo njebě to kaž Boži porſt, ſo ſo jemu runje nětko w jeho wulkej nuſy tale njewoežakowana pomož dosta? Probst ſo ſe ſobu bědžesche. Ale hacž drje wón, ſwojej ružy ſtiknywſchi, ſo modlesche: „Njewiedž mje do ſpytowanja?“ Ta njewerju.

Wón podleža. Maſajtra bě jeho wěriczel ſaplačený, a bórſy na to wón tež hiſchče někotrych druhich ſpoſoſi.

Kubaſchowa žona wumrje. Probst wſchě poſrjebne thosty ſa- placži a Kubaſch njewiedžiſche ſo jemu doſcž džakowac̄. Wón ſtejefche nětko ſe ſwojimi malymi džecžimi ſam a roſkudži ſo, k ſwojej starej macžeri do Schthyskeje čzahnyč, ſo by ta jeho dom ſastarała; wón ſo nadžiſche, tam tež ſaſkužbu namakac̄.

Probst běſche ſpoſojom, ſo wón w precžku čzehniſche. Pſchetož nětko myſlesche ſo wón tola ſkonečnje ſwojich pjenjeſy wjeſelic̄ móz. Tak dołho hacž wón Kubaſcha pſchezo widžesche, nochzysche jeho ſwědomije mjeležec̄, kotrež jemu njepſchestajnje „paducho, hubjeny paduſche!“ pſchitoſasche. Hdyž budže ſjebaný hakle ſ jeho wocžow, potom myſlesche wón ſažo měr a poſo namakac̄.

A wón móžesche tak ſbožowny bycž. Jego wobkhod kežejefche, wón žaneho dołha wjazy njemějeſche. Ale njeprawe kublo njethje. Šbože w Probstowym domje wjazy njehydlesche. Wón žaneho měra njemějeſche, jeho žona wumrje, jeho tſi kežejaze džecži tež, wón ſo do čaſha ſechědžiwi a ſeſtari; jemu bu pſchezo jaſniſcho, ſo ſaplačenje ſa jeho ežinjenje hižom nětko nad nim wotpocžo- waſche.

Duž wón nětko wobſamky, pſchekſhiwjene pjenjeſy wróčic̄. Wón dže bě to hižo dawno čhyžl, ale haniba běſche jemu ružy ſwiaſala; tola nětko bě wón krucze roſkudžený.

Hdže bě Kubaſch? Probst ſamotny dom ſamky a pučowasche do Schthyskeje. Skonečnje to městno namaka, hdyž bě wón bydlil. Ale wón tam wjazy njebě. Po ſmijerczi ſwojeje macžerje běſche wón w precžku čzahny. Nichto njewiedžesche hdže, bě to hižom dołhi čzaſ. Duž ſo Probst ſ tymi pjenjeſam, kotrež jeho kaž woheň palachu, ſažo wróči. Pſchezo ſ nowa ſo wobhonjowasche, tola wo Kubaſchu ničo ſhonič njebe.

Probst běſche ſlemjený muž. „Paducho, paducho!“ pſchezo w nim klinčesche. Po mnohich lětach ras w hoſčenzu ſedžiwschi, wón jenu nowinu do ruk ſa. Tu jemu njejabžy mjenio „Kubaſch“ do wocžow padže. Schto ſ nim bě? Nowina ſe ſuchimi ſlowami powjeda, ſo je ſebi starý dželacžer ſe Schthyskeje we Winje dla zhybneje nuſy žiwenje wſal.

Probst na ſmijercz wobledny. Wón njemějeſche žaneho ſlowa; w nim paſ wotſje wolaſche, niz wjazy: „paduſche!“ — ale: „mordarjo, mordarjo!“

Dwaj dnjej poſdžiſho taſama nowina ſe ſuchimi ſlowami

k nowjedzenju dawasche, so bu njeſnath muž w ſeſu ſajath, kotrež pſchezo „paduſche! paduſche! mordarjo! mordarjo!” wóſſe woſaſche a ſo pſchi tym ſ pjaſezomaj vijeſche. Teho jaſo woorótnejeneho ſpoſnachu a bludnižy pſchepodachu.

K. A. F.

Džerži twoja kótwiža?

(Hebr. 6, 19.)

A džerži twoja kótwiža
We móznych wichorach,
Hdyž nad tobu je nóz a cžma
A hróſa delefach?
Tu žolmy wýſche ſtupaju,
Tam ſkala ſběha ſo,
Kíž traſchi twoju kódziežku —
A brjoh je daloko!

A džerži twoja kótwiža
We ſtyſkach wutrobných,
Hdyž duſcha ſpróznej ſchidle ma,
Cže týſchi ſwét a hréč?
Hdyž mér a ſbože wutrobý
Cži hela rubicž chze,
So cžasto ſdynchnjesch ſamotných
A plakach žaloſtnje!

A džerži twoja kótwiža
W tamnej hodžinje,
Hdyž čujuje týſchna wutroba,
So ſmjerčz cži bliſko je?
Hdyž ſemi rjeknjesch božemje,
Sso ſhubi kóžda móz,
Sso ſlónči twoje žiwojenje,
A pſchińdže dołha nóz?

Haj, wěſtu twjerdu kótwižu
Ma naſcha kódziežka:
Tu žiwu ſbóžnu nadžiju
Na miloſez ſchrystuſha!
Njech wichor dže najſtraſchniſhi,
Sso žolmy waleja:
Naſ wita pſchiftaw njebjeſki
A ſwétloſcz bjes kónza!

Jan Waltař.

Kuježe, wostaj jón hishcze tuto lěto.

Běſche nowe lěto. Ludžo wote mſchě džechu. Duchowny běſche wo njeplónym ſigowym ſchtomje předowal (Luk. 13, 1—9). Šbóžnik powjeda pſchirunanie: Kneſe winižy pſchińdže a pyta plody wot ſchtoma; ale dokelž žaných njenamaka, pſchikafa wón, ſo by ſo ſchtom porubaſ. Winizař pak proſhy: „Kuježe, wostaj jón hishcze tuto lěto, hacž jón wobkopam a pochnoju.“

Zyrkej běſche, kaž pſchezo, nowe lěto bohacze wopytana byla; běchu tu tež tajzy pobylí, kotsíž herwak ſa zyše lěto ke mſchi njeſtchodža. Duchowny běſche mózneje předowal wo rjanym pſchirunaniu, ale tola bě doſež tajlich wutrobow, pola kotrež běchu napominaze ſlowa nimo cžahnyle, kaž wětſik nimo wuſchow duje.

Dwaj muzej běſchtaj hromadže na jenej lawzy ſedžaloj; wonaj tež hromadže wote mſchě do wý ſele ſtupaſchtaj. Tón starý běſche ſ kowařnje, njemóžeſche pak wjazy ſam to cžežke dželo dokonječ; wón ſwojemu ſynej ſ cžaſhami kuf popomha, ſtož

móžeſche. Tón druhý, mlody člowjek, hishcze dołho wo wý njebc. Wón bydlesche ſ napschecža kowařnje a běſche ſchewz.

Starý pomalu ſtupaſche, na ſwój ſij ſo ſepjerajo. Wón ſtonasche a ſebi ſyly ſ wocžow tréjeſche. Młody, rjenje ſwoblekaný ſchewz ſe ſpodžiwanjom na njeho hladasche a ſo jeho wo-prascha:

„Je waſ to předowanje taſ ſara hnulo?“

Starý ſiwaſche, a hdyž hróſno džechtaj, wón mlodeho pſche- proſhy, ſo by jeho junfróč na wjeczor, hdyž je ſwiatok cžinil, wophtacž pſchischoł — ſo chze jemu potom powjedacž, cžeho dla je jeho předowanje ſ ſylyam hnulo.

A taſ ſo ſta — na wjeczor pſchińdže ſchewz. Starý ſedžesche w ſwojej komorzy ſam, — biblija wocžinjena pſched nim ležesche. Wón ſapoča powjedacž:

„Taſo mějachm̄ loni nowe lěto, ja tam we ſožu ležach a běch na tu nowu khorosz cžežko ſkhoril, kotaž tehdomi woſko ſhodžesche. Młodži tutu khorosz lohko pſchětrachu — ale nje wona khetro pſchewſa. Mějach taſku horzotu, ſo myſle ſhubich. Tehdy mi moje hréchi kaž hory na ſwědomnje padnýchku — a mój naj-wjetſchi hréch běſche palenz-pieže. Šsydomdžefacž lět běch starý a hishcze pſchezo wotrocžk hrécha. W mlódschich lětach drje běſche hishcze hórje bylo — ale ja ſo tola pſchezo hishcze njebečh wostajil, hacž runje běch starý. Mi běſche žaloſnje horzo, mi běſche, kaž by mi do wuſchow ſahrimalo: „Nětko je tebi poſtajene wumrjecž, potom pak to ſudženje!“ Na to běſche mi, kaž bych pſched želesnymi durjemi ſtejal, na kotrež běſche napiſane: „Wěčnoſez“. — Klapach wo durje, doniž mi poſt njeſtrawajſeſche, ale wone ſo njewočzinichu; nutſach pak bě hlož ſkyſhacž: „Porubaj jón! Šsydomdžefacž lět starý a žaneho ploda! Šsydomdžefacž lět a pſchezo hishcze palenzowý piežk, poſrubaj jón!“ Duž běſche mi, kaž by ſo wſcha moja móz ſhubila a kaž bych morwý ſ ſemi padnył; moje poſlednje ſdyhčowanie pak běſche: „Šmil ſo! ſmil ſo!“ Wſchitko wocžichny — ja nicžo njemýſlach, nicžo nječujach. — Taſo po khwili ſaſo ſ ſebi pſchińdzech, ſaſo hlož ſaſkyschach, kaž ſadý wrotow wěčnoſeſe ſaklineža: „Hishcze tuto lěto! hishcze tuto lěto!“ Bóſhy po tym ſwojej wocži wocžinich. Mojeho ſynewa džowęſicžka pſchi mojim ſožu ſtejſeſche a ſo prafhesche: „Džedo, budže wam nětko ſaſo ſlepje?“

Ta njemóžach nicžo wotmoliwiež, ale ſo jeno trochu wužmějo na ſube džecžo poſladných. Duž nje majſasche a praji: „O džedo, fajfi ſeže wj nětko ſaſo mlody a rjaný, ja chzu to hicž tym druhim wupowjedač!“ A ſ tym wona wuběža.

Tehdy buſh wumožený wot ſwojeho hrécha a ſym wodacže namakaſ. A nětko je ſaſo nowe lěto a ja ſym pſchezo hishcze žiwy — ja ſym pſchihotowany, njech móz kónz dženža abo jutſje pſchińdže; ja wěm, ſo móžu ſbóžnje wobſamknež pſches ſwojeho lubeho ſbóžnika.

Młody ſchewz běſche ſ měrom pſchipoſluchaſ, a jako staremu dobru nóz praji, tón jemu hishcze tuto ſlowo ſobu na pucž da: „Stari ludžo dyrbja, mlodži móža wumrjecž!“ Teho dla dyrbjeli wſchitzh ſadý wrotow wěčnoſeſe ſkyſhacž tón hlož: „Hishcze tuto lěto!“

Khudý tkalz.

Powjedańcžko ſe ſtarſcheho cžaſha. Podal K. A. F.

W jenej wjeſzy, wot drohov a měſtow wotležanej, bydlesche mlody tkalz, tón bě poſožny a ſprawný, ale khudý. Teho žona, runje taſ ſromna a dobrociwa kaž wón, jemu pſchi rjemjeſle wot ranja hacž do poſdneho wjeczora ſwěru pomhaſche, a pſchi wſchém tym njemóžeſtaj taſ dobraj člowjekaj husto njedžele dołho niežo druhe ſe jědži, dyžli běrný a ſel; tola wonaj běſchtaj ſbožownaj,

dokelž ho lubowaschtaj a mějeschtaj dobre žwědomije. Boh tón knjeg běsche jimaj tsi nadžijepolne džecži wobradžil, kotrež se wšej starobliwoſćju kublaſchtaj a k wſhemu dobremu napominaſchtaj. Schtóż k nimaj pschiindže, ho nad jeju radoſčiwej myſlu a luboſčiwy mlobkhadom wjeſteſche, a někotryžkuli w jeju ſtriedžiſnje rad s běrnami ſa lubo waſa, ſo by ho na kſcheczijanskim roſrěčowanju mlodeju mandželskeju wofſchewicž mohl.

Zimu jedyn rjaný ſčezny wjecžor pschiindže k temule tkaſzei derje ſdrasczeny muž; tón jeho pscheczelniwe poſtrowi, prajiz: „Njewſmicze ſa ſlo, ſo tak poſdže do Waschego domu ſaſtupjam. Mam dženža hiſheče hacž do W. hicž a njesnaſu pucža; njechacze Wy tak dobry bycž a mje hodžinu daloko pschewodžicž? Potom mohl drje ho ſam dale namakacž; chzu Wam to bohacze ſaplačicž“. Kucze ſkocži tkaſz ſe ſtoła, woblecze ho žwoju wotnoſchenu, ale derje wuplataju ſuknju a kroczeſche ſpěſchnje a wjeſtele psched žwojim zuſym knjegom do předka.

Duzh po pucžu roſrěčowanſchtaj ho wobaj wo wſchelaſich wězach, a tón zuſy bě jara pěkný a dowěrlivý. Taſko běsche ho ſkonečnje zyle ſac̄miło, tón njesnaty ſ doboſ ſaſta, wuczeče piſchczalku ſ dybſala a ſahwiſda tak móznie, ſo wboheho tkaſza po wſchelých ſtaſach ſyma poběhowačz pocža; w tym woſomiku wuwalichu ho nehdže woſmijo abo džeczaczo ſylni khaſlojo ſ bliſtich kerlów a roſrěčowanſchu ho ſ tym zuſym, kif běsche jich naſjedowat, wo wu- rubjenju jeneho bliſtkeho mlyna, kotrež chžychu w ſlědowazu nōz wutvjeſež. Na to pschedſtaji jim naſjedowat kħudeho tkaſza jako noweho towařſha, prajiz, ſo drje ho wón w tu kħwilu hiſheče trochu bojaſny bycž ſda, ſo paſ ſo to bōrſy da. Tón njesbožowny muž padže na žwojeſ ſoleni a proſchesche wo žmilenje; tola jedyn ſ nich naſtaji jemu piſtolu na wutrobu a ſarjeti: „Paſ džesč ſobu abo wumrějſch!“ Potom ſapschijeschtaj jeho dwaj a wleczeschtaj jeho ſobu. Woſolo poſnozy dozpichu naſpomnjeny mlyna; tam ſo nutſlamachu, a tón kħudy tkaſz a hiſheče jedyn druhi dyrbjeſchtaj na ſtraži ſtač. Toſa ludžo tħchle rubježnikow wužledžichu. Tu běsche jich měra poſna; naſjedowat rubježnikow, naſch tkaſz a hiſheče někotri druſy buſhu ſajecži, czi druſy cžeknichu.

Mjies tym pocža ho ta wboha žona domach ſtaracž a ho tħiſčicž, jako jejny muž tak dołho wuwoſta, a dokelž ho wón tež naſajtra hiſheče domoj njewrōczi, dha bu jejna tħiſhnoscž njewupraine wulka; fuſkodžo wuñdzechu jeho phtacž, ale njewidžachu a neħħiſchachu niežo wo tym njesbožownym. Ta wboha žona bě vjeſtroschtia a hiſheče njewjedžesche, taſku iſraſchnu powjeſež doſtanje. Psched wjecžorom hakle ſhoniču ludžo wo pschedewſathym rubjenſtwje w pomjenowanym mlyne, a ſ doboſ tež, ſo je naſch tkaſz ſobu pôdla był, ſo je ſ naſjedowarjom ſajath a na žmiercz a žiwenje w jaſtwje ſedži. Nětko ho ta wboha wjazý džeržecž njeda; wona pschedepoda žwoje džecži jenej fuſkodžinje a běžesche, ſchtuž móžesche, do města, hħażżej jejny muž jath ſedžesche; jejny prěni pucž běsche k īudniķej, kotremuž kħod wězny powjedasche, tak daloko hacž jón wjedžiſche, a proſchesche jeho potom na ſolenomaj klecžo, ſo by jejneho wboheho njesbožowneho muža wumohł. Ale īudniķ, hacž runje ju ſ wutrobu wobżarowasche, njemóžesche jej pomhacž; pschetož ta wěz mějesche ho formalnje po ſakonju wu- wjeſež; tola jej wón dovoli, ſo žmiedžiſche jeho wophtowacž.

Njewopisajomny běsche wuſtup, kotrež nětko ſčehowasche; wobaj mandželskaj ſamachtaſtaj ružy k njebju a woſlaſchtaj ho k Bohu, jenickemu wumōžerzej njewinu; potom phtasche tón muž žwoju wbohu žonu ſmērowacž, a proſchesche ju, ho kruče Boha džeržecž, kif ju w tutej žaſtnej nuſy wěſče njewopuſcheži; pschetož jeli ſo je wón tež wopak cžinił, dokelž budžiſche ſnanu radſcho ſmiercz wuſwolicž dyrbjal, město teho ſo je ſ rubježnikami ſchol, dha tola wſchehowědomny Boh wě, ſo je wón jeno žwojeje ſwójby dla ſmierczi wuńči chžyl a jeno ſ luboſči k njej ſlabu był, w tej

nadžiji, ſo jemu Boh, kif jeho njewinu ſnaje, wěſče ſ jeho nuſy wupomha. Potom ho taj njesbožownaj mandželskaj roſzohno- waschtaj, poſhylnjenaj w doverje k žwojemu njebjefkemu wótzej, a ta žona ho ſažo k žwojim džecžom wrōczi; tola wophta wona žwojego mandželskeho hiſheče wjazý kruče, a pschi kóždym ſeſdženju poſhylnjowaschtaj ho hromadže we wérje a ſhromadnej modlitwje. Ale wjehnoscž bě psches mnohe ſa ſobu ſlědowaze rubjenſtwia nuſowana, ſakonje ſkručiež, a po tutych běſche tež wbohi tkaſz ſhibjenzu ſaſlužil, dokelž běchu jeho ſ rubježnikami ſobu doſahnysi. Schtóż paſ bě najhōrſche, naſjedowat rubježnikow běſche ho ſe žwojimi towařſhem ſrēčaſ, ſo chžedža teho tkaſza na ſhibjenzu pschinjeſež, njech kħoſchtuje, ſchtož chze; teho dla běchu woni mjes ſobu psches jene, ſchto dyrbjeſche kóždym pschi pschewiſchowanju dla njeho wuprajicž. Naſjedowat wobkručesche, ſo je ho wón hižo pschi wjazorich rubjenſtwach ſobu wobdželaſ, a mjenowasche potom te města, a ſ tutym wuprajenjom pschiindžechu te druhe psches jene; jako potom īudniķ wſchelých hromadže pschewiſchesch, a tón kħudy tkaſz žwoju njewinu wobkručesche, dha wjedžichu czi rubježnižy žwoje wuprajenja tak na wěrnoſć podobne ſežiniež, ſo žadyn dwel wjazý wjehne njewosta; haj, woni móžachu jemu do wocžow prajicž, hacž dha ho wón Boha njeboji, ſo tole preje? — Tak džesche to wot jeneho pschewiſchchenja k druhemu, a tón wbohi njewinowatý tkaſz njeměſeſche žamných ſarečníkow, hacž žwoje horze ſyliſy.

Skonečnje buchu aktu ſamknjene a kħawawnemu ūdej pschepoſtate; tón na to ſymno-krejnje wužudži: Tkaſz ma ho najprjedy wobvjeſež, a potom tež czi druſy, hħażżej ſu prijed ſotprawjenje prěnjeho ſobu wohladali; jeno ſ tym roſdželom, ſo maju ho jich cžela na kole ſlamacž. Taſko bě krajny wótz tuto wužudženje podpiſaſ, bu wono jathm wosjewjene a ſ doboſ tež poſtajene, ſo ma ho to ſamo ſa tsi dny wuviſež.

(Pſchichodnje ſkonečnje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Swjeſtelaze wopokaſmo ſahorjenja ſa naſche ſchule ſħiſchimy ſ Běleho īħolmza. Knjeg ryezeſkubler Julius Groba je tamniſchej ſchulskej woſadže 2000 hr. darił ſ tym poſtajenjom, ſo ma ho daň k wuſnamjenjenju pilnych ſchulerjow tež ſa naſrawjenja k ſtrowotnemu poſhylnjenju a ſawjeſelenju džecži naļožicž. Wěſče je to dobra myſl, ho ſa ſtrowotne roſwiwanje džecži w ſwobodnym čažu poſtaracž, wobebje dobra paſ ta myſl, naſche džecži psches prāmije (wuſnamjenjenja) k pilnoſci pohonjowacž. Duž móžemny jenož pschecž, ſo bučhu druſy po tymle namječe cžinili; hħażżej paſ ho to njestawa, bu jara derje bylo, hħi bučhu ho tajke ſchulske prāmije ſe ſchulskeje poſkladnižy ſawjedle. Pschetož hħażżej ſu, ſu ho najlepſche naſhonjenja ſ nimi cžinile.

— Nak ma ho na ruſſo-jaņanskim bitwiſhczu, ho jaſnje prajicž njeda, dokelž ſu poſjedze zyle ſebi naſphecžiwo rēčoze. Taſk wjele je ſnanu do předka prajicž, ſo budža Jaņanszy na morju dobyč, Ruſzy paſ na kraju. Najwjetſchi ſtrach je ſa naſ w Europje, ſo najſkerje wójna mjies Turkowskej a Bołharskej wjazý wotwobročicž njeje.

K rozpoſminanju.

Wo bknjež ſwoje žadosće; wone ſu najwjetſi njeprečeljo twojeho zboža.

Klucžik ſa īačanſto-herbſke piſmo: **z** = ſ (zub); **s** = ſ (syn); **ſ** = ſch (ſat); **c** = ſ (cworn); **é** = cž (čerń); **č** = cž (črij); **ř** = ſch po p a k (přah, křud), ſ, ſj, ſch po t (tři, třo, třasē).